

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی

عنوان:

مقایسه تاثیر آموزش به دو روش بیمار محور و خانواده محور بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به

کمر درد ناشی از فتق دیسک بین مهره‌ای کمری

نگارنده:

سمانه شریف زاده مقصودیه

استاد راهنما:

سرکار خانم ثریا نجاتی

استاد مشاور: سرکار خانم شادان پدram رازی

جناب آقای دکتر مجتبی می‌ری

استاد مشاور آمار: جناب آقای دکتر انوشیروان کاظم نژاد

۱۳۹۴

شماره پایان نامه: ۸۰۰

چکیده فارسی

عنوان: مقایسه تاثیر آموزش به دو روش بیمار محور و خانواده محور بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به کمردرد ناشی از فتق دیسک بین مهره‌ای کمری.

زمینه: تقریباً یک دهم جمعیت جهان از کمردرد شدید رنج می‌برند. یکی از شایعترین علل کمردرد فتق دیسک بین مهره‌ای است. افراد مبتلا به کمردرد مزمن تجربه شکست در امور فیزیکی، فعالیت‌های اجتماعی و مسائل روحی و روانی و کاهش کیفیت زندگی رنج می‌برند. مفهوم کیفیت زندگی به عنوان مراقبت‌های بهداشتی و بخشی از برنامه‌های کنترل بیماری محسوب می‌شود. رویکردهای درمانی متعددی برای درمان و یا کنترل کمردرد استفاده می‌شود. با توجه به اهمیت آموزش و کیفیت زندگی و کمردرد مزمن، مطالعه‌ای باهدف بررسی مقایسه‌ای تاثیر آموزش به روش بیمار محور و خانواده محور بر کیفیت زندگی این بیماران انجام دادیم.

روش پژوهش: این مطالعه یک کارآزمایی بالینی بود. که صد بیمار مبتلا به کمردرد مزمن ناشی از فتق دیسک بین مهره‌ای به طور تصادفی وارد دو گروه مداخله بیمار محور و خانواده محور شدند. مداخله به صورت چهار جلسه یک ساعته در چهار هفته متوالی اجرا گردید. محتوای آموزشی برای هر دو گروه یکسان بود. در گروه بیمار محور فقط به بیمار تنها و در گروه خانواده محور، بیمار با عضو فعال خانواده در برنامه شرکت داده شدند. ابزارهای پژوهش، پرسشنامه دموگرافیک و پرسشنامه بررسی کیفیت زندگی SF36 بود که نمره دهی در هر سوال بر طبق مقیاس لیکرت صورت گرفت. پایین ترین امتیاز صفر و بالاترین امتیاز صد بود. امتیاز بالاتر کیفیت زندگی بهتر را نشان می‌داد. نمونه‌ها در هر دو گروه در بدو پژوهش پرسشنامه دموگرافیک را تکمیل کردند. هر دو گروه در ابتدای پژوهش، انتهای هفته چهارم و سه ماه پس از مداخله پرسشنامه SF36 را تکمیل کردند. اطلاعات جمع آوری شده وارد نرم افزار SPSS ورژن ۱۶ گردید و داده‌ها با استفاده از آزمونهای آماری t-test و chi-squer مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: کیفیت زندگی بیماران مبتلا به کمر درد مزمن ناشی از فتق دیسک بین مهره‌ای کمری در هر دو گروه یک ماه پس از آموزش افزایش یافته است اما در گروه خانواده محور نسبت به گروه بیمار محور افزایش معنی داری نشان نداده است. و این افزایش از نظر آماری معنادار نبوده است. ($p=0.68$). نمره کیفیت زندگی بیماران سه ماه پس از پایان آموزش در هر دو گروه افزایش داشته است اما این افزایش در گروه خانواده محور نسبت به گروه بیمار محور از نظر آماری معنی دار بوده است ($p=0.025$).

نتیجه گیری: با توجه به این می‌توان گفت آموزش خانواده در محور به میزان قابل توجهی موجب افزایش کیفیت زندگی بیماران مبتلا به کمر درد ناشی از فتق دیسک بین مهره‌ای کمری شده است و بنابراین فرضیه تایید می‌گردد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که با توجه به نقش مهم خانواده در امر درمان و آموزش بیماران مزمن، می‌توان با وارد نمودن خانواده در آموزش بیمار موجب بهبود کیفیت زندگی بیماران شد. واژه‌های کلیدی: کمر درد مزمن، فتق دیسک بین مهره‌ای، آموزش بیمار محور، آموزش خانواده محور، کیفیت زندگی.

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery.**

Title:

**Comparing the Effects of patient-centered and family-centered methods on the quality of
life in patients with back pain due to lumbar spinal disc herniation**

**"A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of Science (MSc)
Degree"**

Medical Surgical Nursing

By:

Samaneh Sharif Zadeh Maghsoodieh

Supervisor:

Soraya Nejati

Consultants:

Shadan Pedram Razi

Dr. Mojtaba Miri

Professor of Statistics: Dr. Anoshiravan Kazem nejad

Year: 2016

Register number: 800

Abstract

Title: Comparison of patient-centered and family-centered teaching methods on the quality of life in patients with back pain due to lumbar disc herniation

Background: Almost a third of the world's population suffer from severe back pain. One of the most common causes of low back pain is disc herniation. People with chronic pain experience failure in the physical, social and psychological problems and reduced quality of life will suffer. The concept of quality of life as a sign of quality health care and disease control programs is. Several therapeutic approach for the treatment of chronic low back pain or control is used. Given the importance of education, quality of life and chronic low back pain caused by a herniated disc, a study to evaluate the effect of patient-centered and family-centered teaching methods on the quality of life of these patients did

Methods: This study was a clinical trial. The percentage of patients with chronic low back pain caused by a herniated disc at random into two groups were patient-centered and family-centered. Intervention four-hour meeting was conducted in four consecutive weeks. Educational content for both groups were similar. The only patient in the patient group alone and in family-centered, patient and family members participated in the program according to educational content. The instruments used included a demographic questionnaire and the SF36 quality of life questionnaire score on each question was based on the Likert scale. Lowest score and the highest score zero percent. Quality of life showed a higher rating in place. The samples in both groups at baseline demographic questionnaire completed. Both groups at baseline, three months after the end of the fourth week of intervention SF36 questionnaire completed. Information was collected into 16 spss software version and data using statistical t-test and chi-squer were analyzed. Descriptive statistics, frequency tables, absolute, measures of central tendency and dispersion were used to describe the data.

Result: The quality of life in patients with chronic low back pain caused by lumbar disc herniation in both groups increased, but a month after training in family-centered, patient-centered than the group did not show a significant increase. This increase was not statistically significant ($P = 0.68$). The quality of life of patients three months after the end of training has increased in both groups, but the increase in family-centered, patient-centered far more than the group was statistically significant ($p = 0.025$).

Conclusion: It can be said with regard to family-oriented training to significantly enhance the quality of life in patients with back pain due to herniated lumbar disc and so the hypothesis is confirmed. So it can be concluded that, given the important role of the family in the treatment and education of Patients with chronic diseases, Can be entered into the family in patient education to improve the quality of life of patients.

Keywords: Chronic low back pain, herniated disc, teaching, patient-centered, family-centered education, quality of life.